

TomTom in een snel veranderende marktniche' om prestatiedoelstellingen voor een langere periode te formuleren. TomTom was altijd een buitenbeentje met bestuursbeloningen. Als een van de laatste beursondernemingen kregen bestuurders jaar in jaar uit opties als onderdeel van hun beloningspakket. Dat instrument is nu dus vervangen door aandelen. Ongeveer 17 procent van het totale aandelenkapitaal stemde daar overigens niet mee in. Als de aandelen in handen van bestuursvoorzitter Harold Goddijn, zijn echtgenoot en twee andere medeoprichters (totaal 44 procent) buiten beschouwing worden gelaten, waren nagenoeg alle andere vertegenwoordigde aandeelhouders tegen dit plan. SBM Offshore introduceerde vorig jaar een aandelenplan zonder dat aan de toekenning prestatiedoelstellingen waren gekoppeld, maar oogste met 30 procent ook aanzienlijke weerstand.

Meeste tegenstemmen

Voor **BESI** was het drie jaar geleden dat het beloningsbeleid voor het laatst door de avo was gefiatteerd en vond de rvc het tijd om het beloningsbeleid te herzien. Het was een wat moeilijk traject, getuige de handreiking die de rvc kort voor de AV maakte richting ontevreden beleggers. In de weken daarvoor hadden naar verluidt diverse institutionele aandeelhouders bij BESI geklaagd het voorgestelde plan te ruimhartig te vinden. In het voorgenomen beleid kunnen zowel de jaarbonus (van 80 procent van het basis-salaris naar 150 procent bij outperformance) als de variabele beloning op lange termijn (van eenmaal naar 1,75 maal het vaste salaris) aanzienlijk hoger uitvallen. BESI stapte na een heimelijke dialoog met enkele beleggers wel af van de voorgestelde discretionaire mogelijkheid om de bestuurders een maximaal 20 procent hogere langetermijnbonus toe te kunnen kennen als de bestuurders goed zouden presteren of als marktontwikkelingen daarom vragen.

Waar zo'n speciale bevoegdheid bijvoorbeeld toe kan leiden, bleek bijvoorbeeld in 2018. De toeleverancier aan de chipindustrie trok de aandacht door bestuursvoorzitter Richard Blickman een additionele aandelentoekenning van ruim 4,5 miljoen euro te geven. Zijn reguliere vergoedingen bedroegen 2,3 miljoen euro. Ook in het dit jaar vastgestelde remuneratieplan houden commissarissen weliswaar deze discretionaire bevoegdheid, maar die is dus wat beperkt. Tijdens de AV lieten institutionele aan-

deelhouders verbaal overigens niets van hun inspanningen achter de schermen horen, maar bij de stemming bleek toch nog ruim 33 procent van het vertegenwoordigde kapitaal de aanpassingen niet te kunnen billijken. Het was de grootste tegenstem voor een voorgesteld beloningsbeleid van het afgelopen AV-seizoen.

Relatief veel tegenstemmen (10,3 procent) waren ook te noteren bij maaltijdbezorgdienst **Takeaway.com**. Daar ging behalve het basissalaris van de drie bestuurders ook de maximaal te behalen langetermijnbeloning omhoog. Die bedraagt in plaats van 75 procent voortaan maximaal 1,5 maal van het vaste salaris. Commissarissen kozen er ook voor om het bestuur niet langer op vijf prestatiedoelstellingen te beoordelen, maar op drie nieuwe targets. Dit zijn omzetgroei, het aandeelhoudersrendement ten opzichte van andere in de AEX opgenomen ondernemingen en een jaarlijks te bepalen strategische doelstelling. Het tegengeluid vertegenwoordigde ruim een vijfde van het vrij verhandelbare aandelenkapitaal. Bestuursvoorzitter en oprichter Jitse Groen houdt bijna 30 procent van de aandelen.

Accountantsverklaring en frauderisico's

Vijf jaar geleden ging de traditionele accountantantsverklaring op de schop. Tot die tijd leverden die paar pagina's opgesteld door de externe accountant achterin het jaarverslag beleggers nauwelijks informatie op.

Maar sinds boekjaar 2014 zijn accountants van – onder meer – beursgenoteerde ondernemingen in Nederland uitgebreider gaan rapporteren. Vanaf dat moment is de uitgebreide controleverklaring verplicht. Daarin moeten accountants meer inzicht geven in de manier waarop ze hun controle hebben aangepakt.

Een van de meest opvallende onderdelen is de vermelding van de 'kernpunten van de controle', ook bekend als de *key audit matters* (KAM). De kernpunten van de controle zijn die zaken die volgens de accountant de meest significante rol speelden in zijn controle van de financiële overzichten: kwesties die een significant risico vormen voor een afwijking van materieel belang in de jaarrekening. Uit een vorig jaar door de VEB gemaakte inventarisatie kwam al naar voren dat het grootste deel van de KAM's betrekking heeft op een paar bekende balansposten. De post